

प्रवेश सं०

विषय: हि

आम सं०

नाम: महात्मा ज्योतिबा फुले

प्रकाशक

वर्ग सं०: ५-३४

श्लोक सं०

अक्षर सं० (पंक्तियों) २

पंक्ति सं० (पृष्ठों)

आकार: ८-७ १/२

लिपि: देवनागरी

आधार: सामान्य

वि० विवरणम्

002230

३२

Indira Gandhi National
Centre for the Arts

पी० ए० गू० पी०-३९ एस० पी० डी०-१६५१-१०.०००

श्री गुरुदेव (गुरुदेव)

श्री गुरुदेव (गुरुदेव) सर्वशक्तिमान्

पृ. २९

श्री गुरुदेव सर्वशक्तिमान्

श्री गुरुदेव सर्वशक्तिमान्

पृ. ३४

श्री गुरुदेव सर्वशक्तिमान्

पृ. ३५

श्री गुरुदेव सर्वशक्तिमान्

पृ. ३६

[illegible]

यत्तद्विहसुक्तानां शिवायुः स्वर्गेश्चिद्वंश इत्येतत् श्रोतावास्तव्यमस्तौ नोपजायते
शंकरः सर्वदेवयोगो ज्ञातृदेव आत्मलोकः पारमेश्वरो वातहस्ता नाभ्यां स्फुट
तयः कर्तृष्टयक्रादिभूयानिभनसुतयो नवद्ये किंवा मदानां मादेवता ससूर्य
वकते सविमर्षे नृनामा वहुक्तमृत्विणां सव्ये आना जगत्सु सुषु नितद्विभक्तयन्त्र
देवता लक्षणेन ह्योक्तमिदं मित्रं वरुणमग्निनादुरिति यथा विधानेन उक्तमिष्या
मः प्रायेण इमं स्तोत्रं शिवानसुतयत्तत्प्रयत्नं दासिजायकं किं ननु दुष्ट
नीपजि विदुः प्रयतिजगतीशक्ये निशक्ये श्रीयष्टिभूयनिधनयः तज
प्रतनिशक्त विविन्नितिः संततिस्तथा षष्ठी नानि तद्विना मसप्तसुक्ततिसव्येन
उत्तविशयः कस्यो निउत्तुत्तराण्येनोनाधिकेन नियुक्तु विज्ञायावि

[illegible][illegible]

[illegible]

व

५३

विष्णुसहस्रनामः प्रथमः कण्ठोऽष्टकाः अनुष्टुप् छान्दोग्यः सप्तकोटिस्तोत्रं वाचस्पत्येन
 पुष्पवर्णकः बहुविधैर्महाप्रदं हि जगतां वल्लभं तन्मन्त्रं वेदकः पिपीलिक
 सत्त्ववकः सन्धिजगतः काविराजविराजत्रयोदशो नैष्ठिकः दशकास्तथापि
 सानिकादशकावाद्यवत्तथैव दतीचतीचोदशकः श्रवश्चतुरस्तादृतीचतीचतुष्टय
 जमादिष्टुरोदृतीताम्बुमेग्रीवीकचष्टुपरिष्ठादृष्टयष्टिनोर्मन्त्रेदशकित
 द्धारदृतीचिजगतोदृष्टतीचयोदशिनोर्मन्त्रेष्टुकाः पिपीलिकः कलमुत्ताव
 दृकावमुक्तो नविकादशानि दृतीविषमपदवत्तुर्नवका दृष्टीवा० दृचमपङ्क्तिः पञ्च
 पदाश्चतुष्टयविराड्विंशत्युक्तो जगतामतीदृतीचुक्तिवेदिपरीताद्योवे
 त्स्तारपङ्क्तिस्तुष्टीवेदास्तारपङ्क्तिस्तुष्टीवेदास्तारपङ्क्तिर्मन्त्रोवेदिष्टारप

त्रि

० द्विः षष्ठं विष्टुष्टु न पदा दो उजागते यस्याः साजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 जगते वाजिना विष्टुष्टु न पदा दो उजागते यस्याः साजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 स्तानेका दशिन सुयोष्टुष्टु विष्टुष्टु न पदा दो उजागते यस्याः साजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 कस्तो जातिश्च योष्टुष्टु काजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 वष्टुष्टु स्याः पक्षे तं रात्रिष्टुष्टु वष्टुष्टु काजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 क्षिमस्तो जातिश्च योष्टुष्टु काजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 ॥ अथ जगताष्टुष्टु सतोष्टुष्टु वष्टुष्टु काजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 मस्तोष्टुष्टु सतोष्टुष्टु वष्टुष्टु काजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 चानुष्टुष्टु नुष्टुष्टु सतोष्टुष्टु वष्टुष्टु काजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो

सत्या या रुचिना न्यास्ता एषेरवा दिशिष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 उं दं सिद्धि विष्टुष्टु न पदा दो उजागते यस्याः साजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 ना देवो विष्टुष्टु न पदा दो उजागते यस्याः साजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 मेक पदा विष्टुष्टु न पदा दो उजागते यस्याः साजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 विष्टुष्टु न पदा दो उजागते यस्याः साजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 मो विष्टुष्टु न पदा दो उजागते यस्याः साजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 उं दं सिद्धि विष्टुष्टु न पदा दो उजागते यस्याः साजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 ना देवो विष्टुष्टु न पदा दो उजागते यस्याः साजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 मेक पदा विष्टुष्टु न पदा दो उजागते यस्याः साजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो
 विष्टुष्टु न पदा दो उजागते यस्याः साजगतेजगती विष्टुष्टु विष्टुष्टु शो

विं दवाव मे जा वरुणा सु वा अग्निना दश शिनि रवि म् देव सार रुता स
 वा सप्रे ताः प्र उग दे व ताः सु रु प त त्तु द शो र मा उ यु जे द्य द हे ये ताः प्र ष्णा रु सो
 वी रु वि दि ऽ इ तो चै द्यो वे र नि र्दे र सो न सि मि र्दे हि णा व ति द्वा द्वा नु पु न र्ति
 उ म षे जे ता मा रु र्दे र सो नि र्दे द श मे ष्म ति थिः का ए व म् आ ने प म ति ने ति पा दो
 द्य नि र्दे व ते नि र्मा र्वा रु व नी मे सु स मि द् इ ती धीः स मि द्वा द्य नि सारु न पा
 न रा शे स द्को ब हि र्दे वी र्दे र उ धा स्तान सा दे द्यो से क ति प्र वे त सो ति सा दे व
 म र स्य ती जा ना र यं सु षा व न स्य ति स्या त्त त य इ ति ज स्य दे व ता रु त द्यो
 रु रु मे ते ना न्य न्य रु त दे व ता न्ये क द श नि व न रा शो मा न्या प्र श ष्ठे को न
 त नू न षे नि र्ति र्दे व नि र्दे सो म मृ त द्यो त त्ते र्मा सी क ती वा ष्ठा ने थ्य ३१

३१ मे जा वरुणा वरुणा इ वि ह्यो न्य आग्नि न्यो न्य रु दे व ताः सर्व जा च न र्दे र
 वरुण यो रै र वरुण पु द्य क क द नि रु तो सो मा न मि ति प्र व द्य स ए स्य ताः सु उ ष्य
 नि र्दे र सो म न्यु पं व म् आ र्दे र ताः सा द स स्य ताः जा र यं सी द्या न्या प्र ति च म्
 नि मा रु ताः प्र य म ष्वा वा र्दे र मि र्दे व ति द्वा द्वा त यु जा मे क द र म् आग्नि न्य रु ताः
 सा वि न्य आग्ने यो दे दे वी ना न्ये र्दे र वरुण न्य न्या र्दे र वा वा प्ति र्दे र क थि
 र्दे र दे र सो तो दे वा दे वी वा ती द्यो रु ति श ति र्वा य ये के र्दे र द्या वा मि र्दे र
 म रु र्दे र वा वि र्दे र दे वा सा रु वी र्दे र आ यो त्या र्दे र मे य स त् पु र उ न्ति
 क र्दे र रु ति स र्दे र रु क ति र्दे र प्र ति आ क स्य र्दे र ना र्दे र ति रु न र्दे र रु
 वि नो वि भ्वा मि र्दे र दे व रा तो वा रु ता रु ति रु त मा र्दे र का यो न्ये र्दे र सा वि र्दे र रु ता

मन्त्रो म्यां गान्नामी जयस्त्रिभुक्ति कवसि सुप शानि पं व म्म सप्रो ना गायत्रे त्वा देवी त्रि
 षुवा र गान व व पननु पुवादि यस्त्रिभुक्ति कवसि सुप शानि पं व म्म सप्रो ना गायत्रे त्वा देवी त्रि
 त्वा व र्म प्र शान व पस्त्रिभुक्ति कवसि सुप शानि पं व म्म सप्रो ना गायत्रे त्वा देवी त्रि
 भुक्ति कवसि सुप शानि पं व म्म सप्रो ना गायत्रे त्वा देवी त्रि
 पं व म्म सप्रो ना गायत्रे त्वा देवी त्रि
 ना गायत्रे त्वा देवी त्रि
 आ गायत्रे त्वा देवी त्रि
 शान गायत्रे त्वा देवी त्रि
 व आदि च त्वा गायत्रे त्वा देवी त्रि

७

आ ए व

ली सं य स्त्रु वः स्यात्स्यं चानुब तिव ल ना प्र स्तु एयैः आने व ड शान प मा घो द्वा श्र
 व सां न य म्म ने द शानु पु न न ई र्थो दि व प पो पं रो ना धि नं तु गायत्रो उ अ य र श
 आ गायत्रे म्म ने द शानु पु न न ई र्थो दि व प पो पं रो ना धि नं तु गायत्रो उ अ य र श
 यो र स म्म ने द शानु पु न न ई र्थो दि व प पो पं रो ना धि नं तु गायत्रो उ अ य र श
 गायत्रे म्म ने द शानु पु न न ई र्थो दि व प पो पं रो ना धि नं तु गायत्रो उ अ य र श
 तस्त्रिभुक्ति कवसि सुप शानि पं व म्म सप्रो ना गायत्रे त्वा देवी त्रि
 त्वा व र्म प्र शान व पस्त्रिभुक्ति कवसि सुप शानि पं व म्म सप्रो ना गायत्रे त्वा देवी त्रि
 भुक्ति कवसि सुप शानि पं व म्म सप्रो ना गायत्रे त्वा देवी त्रि
 पं व म्म सप्रो ना गायत्रे त्वा देवी त्रि
 ना गायत्रे त्वा देवी त्रि
 आ गायत्रे त्वा देवी त्रि
 शान गायत्रे त्वा देवी त्रि
 व आदि च त्वा गायत्रे त्वा देवी त्रि

बुध च पंचकाने कथानि का माय चं व हिरण्य के शो द्वादशगोत्र विवेचि
 किं सि प्रवेनि गो वाम यनाय था पा ज्यो इ पा इ हि ५६ नोन को प्रो बुध बुध म गत म हा य
 ति मा ज ग त सा वि ति शतिः पा नि दु त न ज लि सु पां दू जा य र म वि ह का स द्याः प्रभा
 धः प्रभा द शमा कनं ६ पं प्र म्मो य वि ह को म कती द्वादशमायने न बुध म गत म हा य
 विवेचि शो ये प्र म्मो य वि ह को म कती द्वादशमायने न बुध म गत म हा य
 माय प्रभा वि रा र खान क नु की वी न बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य
 यो प्र द्या मि वि ता म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य
 वा द श म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य
 म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य
 वा र म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य

३

त्र वि श्वान र स र वं बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य
 बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य
 बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य
 बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य
 बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य
 बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य
 बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य
 बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य
 बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य
 बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य बुध म गत म हा य

३

एतन्निहा सखुतिः कर्म बादवि देवतिव कोनु विशतिविश्वदेवं त्रित्तो लशपाय
 तिजगत्तावंचे के पदा प्रशंसा मा भू नैकादशी मेशा घेन वः स्मृति तयो रूपो धै
 कपदा तं प्रनया पं यो ना का शपदा वसा रो न्ये च रुषयो व दृष्टा तिंगा द्विनिष्ठु वं
 विदा एका दशमदा हलो ह्यो ह्यै प्रति ह्वो ह्वो देवपत्नी स्तवो या विप्रद्वितीया यो
 च। १६ प्रमुञ्जती मम प्रतिरयः कदुं पंचप्रतिना नु जगत्तदेववः प्रतिप्रतीया
 राणा पाणि विश्वस्वस्था त्रैयः पं ह्य स्मृत तस्मै पं यो ना च तस्मा जायत्र्यः प्रभुक्ति
 हस्ति स्मो जगत्सस्त्रिष्टु तो वा च अनुष्टुप्ति प्रश्ना वाच्यभूना रक्ष वाच्यो नाम
 तं हृत्येक्तिः षष्ठां त्येव को वेद षो लश ककु ह्यनुष्टुप्पुरज्जिक ककुसतो
 हृती वायवी मतो हृती ककुसो जायवी मतो हृती ककुसतो हृती ॥१७॥

४४ तं

अथ ईयं यो ना जगत्तु पाया विष्टु च यज्जो न ह शो या विष्टु
 जगत्तु हंते रतीया सल म्भ सते हृती वा रुद्रा म्भो ह्ये द्विनिष्ठु वं
 तं तं म्भ वृष्टिष्टु वं तमीवे द्विजगत्तं न मा प्रयचका के छि क्रो ना गाय
 तं श्वा कक्षी च विदद्वी तरत उ रुसी के दा प्रै रयवी किं म मन्त-व
 न उष्टः प्रश्नी शंसनु आ जत रत म्भो यी यसी प्रच म्भुष्टु म्भ वमी
 म्भो हृती तेन न व म्भ त विनि चार म्भो हित रा २२ रत म्भ स म्भो
 ना जगत्तं व म्भो पं यो नै उ य म्भो वे त व म्भो त ह्य आ चि वि तना नुष्टु तं

शं उव

उच्यते च तत्र यजतः प्रवोमाय वं नीरो चला वउर्क सुखमिः प्रमुदतागा
 द्रवं चैन स वेवाहु हस आनित्र अलि हय दय दश पिरो श्वि नेत दातु पुनेतु
 कः कः प्रतिनवा वसुः पोः लं मा नाति पं नातिः ज्ञान र्थं ज्ञाना चि नो न व स च व
 शिख्यः शिखादि नउयी विदुष्य शनु पुने याः पवर्ग र्तस्वा विष्णु पनिष्महे
 दश स थय कनु प स्थो उ पां तं कत धानान प दुं पै उने पं च रणा वाश्वः सा वि
 उक्त मवर्तत म विर्ते नति ज्ञा य र मा हा उ दु व ठ द श मिः पा र्ज र्थं मु पां ता स्मिन्
 ज्ञान य उ पा या नु हु द्र वि का र ने ग वि वि मा नु हु सं ज्ञ म म्ना ते शो ग रु पां नि १५॥
 हा प्री धा ले र प्रे मा नु हु त वि रा हु न्ति ज्ञ को न वि व या म रु न्ता रु त न ति हा

म त वा ई स्थ को न र का जः प क्षं म उ त म प श प वं ह य रे स को ना १५ हं ह्ये का
 शानु हु तं श क र्थे त म ज्ञे ह्ये य था हो न दु वि स च ज्ञ न व या म् रु ही ने वि ज्ञा न री
 यदि हि त म यं नं पृ ष्ठ स्यो या वि द्रु व द श पु रो वो डि प दां तं य क स्व र ह्य को
 यदि ह्ये य या नु हु तं श क र्थे त मि म म्ने को ना वी त द श रु धि की ज्ञा ते आ म य
 म्ना त री या पं द द श्यो श क थि प ध ति श क र्थे नु हु हृ र या नु पां ये त म रो
 हा व ग र्थि श ज्ञा य र्थे ई मा ना पा ध जी व न प्र वि श नु हु त्रि र्थे न यो १६
 नि द पं जे नं इ वि द्रु व द श प दां तं त मु हृ णि म्ने को ना को न वि पि प्रो हि री
 वि न्ता व द श न त म्ना का द श्यो वि न्ता व द श्यो य एक एक द श नु त री

दशमस्कन्धेन वदन् विजो हो कित्त्वां यो गुणान् न स्यान्वावर्तिनो वा
 न सुनिशम्यो गच्छन्ति चैरी न स यो पादो यो नु पुत्रो गतस्तु वेदि
 दीवादिः २०१ इव कृपा पं वा नरेकः सस्त्र सुवदधी शक्ये प्रसीय
 ११५ विद्वत्सुनो प्रसु सवसेक सनः सुसत्रा जीगवा न्मं इस्मं इषि वा
 विमलः प्रसवो च उक्तमा तु पुन ह्नाते यस्मिन्निरे को रयि वः न न
 वि शक्तिः गंधु वी ईस्वको वा योपना नु दुःस्त्र क सुविशो मथ्यानि
 ववा सीपश्च न म इयस्मि शस्त्रा यत्तं पु मूतमम ति नृ दवा नु पुष्ट १६॥
 ते च नृ बु रता सो दि व तं न नि हि ध न ना प्रा मथो स्या दुःक वि शकु

मं देवः कसो म्या गयू यद्वी लि गो कृदेवतः प्रसो क इति विदु बन्तु ब्रा
 वती द्विपदा सा र्ज्यस्य प्रस्त्र कस्तन सुनिः परि टा चो र घडं दु नि
 देव चो वेरो श्रीं देवी युक्त नो हृती विदु म्महि द्विपदा दिवस्पृष्टि वा
 जगती २० यज्ञ यज्ञा अचिका रं पु सु लपातिकं दृष्टि स्त्र लंपजा चो हृती
 मं क म्मो हृती म हा वा ई वृजा ईति प्रजा या विद्या ग्रेष्म कऊ नः प्रजा य
 जगती २० यज्ञ यज्ञा अचिका रं पु सु लपातिकं दृष्टि स्त्र लंपजा चो हृती
 मं क म्मो हृती म हा वा ई वृजा ईति प्रजा या विद्या ग्रेष्म कऊ नः प्रजा य
 जगती २० यज्ञ यज्ञा अचिका रं पु सु लपातिकं दृष्टि स्त्र लंपजा चो हृती
 मं क म्मो हृती म हा वा ई वृजा ईति प्रजा या विद्या ग्रेष्म कऊ नः प्रजा य
 जगती २० यज्ञ यज्ञा अचिका रं पु सु लपातिकं दृष्टि स्त्र लंपजा चो हृती
 मं क म्मो हृती म हा वा ई वृजा ईति प्रजा या विद्या ग्रेष्म कऊ नः प्रजा य
 जगती २० यज्ञ यज्ञा अचिका रं पु सु लपातिकं दृष्टि स्त्र लंपजा चो हृती
 मं क म्मो हृती म हा वा ई वृजा ईति प्रजा या विद्या ग्रेष्म कऊ नः प्रजा य

इमं विवादादशवदः प्राशयेन वदेत्तान् रीचं प्रसंवाजः स प्रवेष्टेव मिष्टं चो
 विप्रलुप्तो न वै नमस्तनमस्तनं च प्राशये विस्त्राजरी वं समि अरु रया यु
 पालनाय पदे नो जायव जेना को तादश प्राशयेन येन वसन्त पदे विवृ
 त्तं हृदयं विवृते देसुदासा विजयनस्यो या अतस्को दानस्युति र्यमि र्म
 कुन एकादशारुतु गोदशा या विवि वं न व विराज न्ते वा सुदुष्टे निर
 नन सोमः एते इ नरो वस्तो णो य को न । अतः प्रयोदा पशजाय त्रिविध
 त्तं लोभु म्ना विवृता प्राजा यं र्दृष्टी । यादि न द सो द सीर ५ गो प्र हि प्य
 नाणा शक्ति र्छं जग यता न न सो ई र्दृष्टी द द्युत तं तु यो र्दृष्टी न सः १८॥
 जगत्प्रयतेति शाद्या यन के व निष्ठान्ते व हृत्पुत्रस्या प्रे मिनि तां ड कं चि

के

तवः प्रवृत्ता संस्तुको वलिष्ठं सै म् । हृत्पुत्र प्रो देण वा संवा दः प्रशु क्र पं वा
 विवा विश्वा देवं हाद्या एकविंश निधिपदा अशु मदे र ई र्दृष्टी तरो हि र्दृष्टी य
 नंतः पं को ना शांतिः । १८५ प्र वृत्ता न तां को शां दु प्य सा वि र्दं मं यो वा जि प्यो न
 तमिति नागो वा ई र्दृष्टी । य प विस्व देवं यो शुद्धिः प्रते नां गं क जगत्तां विं गो क्ते वा
 नतां त्यो पत्त्या । प्र वृत्ता या प्रदे प्र देवं उ प्रवा तं र दष्टि र्दं पाधि र्दं ग मत्ता
 यादि गो नां देव ता देव श्रु उ प्र मा गो र्दं मि ना गो र्दं वि द्द वं त ता यो य मा र्दं उ र्दं वा
 आ नै व र्दं या दि ज ग ती श क्ते यो दि या गो र्दं न ना र्दं मं त्य दि ता सः प्र द्वा वा द्वा
 ना एधि वी र्दं वा स्तो ष्य ते वा स्तो ष्य तां न सी ल हा स्तो वा स्तो ष्य तां वा
 नं का वि श्वा द क स मु द नो ष्ठा आप ना मं नि वा व हृत्पुत्रे यी वि श्वा दे वी न दी कृ ति जा ग त् १८॥

यः पञ्चमी कञ्चकश्च मया ध्यास्ति पृथ्विराहुजान्यो यस्मिन् यद्वा गाथा पश्य ह
 हरी तथो ज्योतिरनुष्टु वास्मात् पञ्चिः प्रगा यस्मिन् यदश वस्मिन् येन यत्र
 व्याप्तिष्ठु मया प्रातेष्वा पाथा वदनाना १४० यद्वदत्र यस्मिन् यदश वस्मिन् यदश वस्मिन्
 दस्ततेषु नावदो यद्विद पञ्चो नाजो पृथ्वी यस्मिन् यदश वस्मिन् यदश वस्मिन्
 मृत्तिस्रजो नोक्ति ई प्रसंघाजं दश दि विविदि राया हि ई यो ना प्रगा
 यो नं मिदं दद्यादिका दित्यति ॥ क्लृप्तं च तु यथा ध्यास्ति यदश वस्मिन् यदश वस्मिन्
 रश्मि चिन्ता प रश्मि स्तोत्राणि ज्ञानां तं गृह्य सप्त विंश सो त्रि
 रात्रे यं को ऊनः प्रागा यं द पिरुन चिपदां त्ये कञ्चकश्च मया ध्यास्ति पृथ्विराहुजान्यो
 न स्तुति स्तुत्यै उक्लिक्ल नो हृत्या वा दित्ये स चागत वद्वि शतिना

नि ३

पञ्चम्यानां पञ्चम्यानां

रुता ४१ वयं नु धूनां त्ये ह वेचि वस्य दान स्तुतिरोत्य नाश्चि नं त्रि प्रगा या दि ह
 हृत्य नुष्टु बे का दश धे कञ्चकश्च मया ध्यास्ति पृथ्विराहुजान्यो यस्मिन् यदश वस्मिन्
 आग्नेय नास्ति ई ह सखा यस्मिन् यदश वस्मिन् यदश वस्मिन् यदश वस्मिन्
 हा वां य तु विंशति नेश व रुण दश म्या धा स्ति सो विम्व दे वा उ नां त्यो क्षिणा
 नी यु वाः पं शा धि कां म्यो वा जि रस आश्चि नं विंश पा धा वा य द्य स त्प वा हि
 त स्तो गा य ज्यो न्ये क विंश पा धा विंश पा नुष्टु ब सि रु डे धा वि का प्र कु वि वे स्त
 ता विम्व दे यं प्रागा यो यो त्रि शति पञ्चो प्राया प्ररत क्षि भू रू दे श क श्य
 वा ना री वो दि प द न दि वः शु उ कं प्ररत क्षि भू हृत्य नुष्टु बे तं यो य जा ति धू ना

[illegible][illegible]

विष्णुदेवं प्रष्टुमुशना काव्य आभेयमामे जम श्विने स्मिन्नादि विष्णुको वा का निजी गते
 य मी वा पद्म सिञ्चा वा पद्मि के प्रियमेको वा प्रागा द्य हत को दस्मिन्ना वा हृदि रा यम स
 नृमे क उरु मे श्री धे उष्टु ह नंत माने विष्णु सु ष हृन्ना वाः सन्ना वे द पा लो ह न रे ज्ञा त
 उष्टु नं वि पं न्ना दिनां तौ उय मे शान्नु क दः सुत को वि वा धा नुष्टु बुद्ध इव क स्मि श सु
 कला हं रा से की गो वं दिने वा दशा वि द्युत द्वा वा मारुत मा चो न व निरखी गं पि र य आ
 लुष्टु न न मे मि का कता नो वा नै मा कता सि धु नं व नुष्टु विरा विष्णानी ति प्रा द न
 स्तः प्रै रं रा वा हं स्य ता या इ प्र प्र वे ना रे नः का र प्र पो वा हं तः मिति ज ग क
 परि शा हृ ह त्वा कति विष्णु ज ग ती त्यंत ॥ ३६ ॥ य द्वा द श नृ मे व ॥ २५ ॥
 लि हं स त म्म पा त्ये व क उ नो क्ता न गं यो उर उ मि सि द्या नि दा स्मि ज ग व न

जगती २

ये ते द्वा द श ने मो न्ना गी वा स्मि धु नं ष श्री ज ग ती प रा स्मि स्तो नुष्टु नो ध मिति हृ वे ने इ ज ग ता
 न म स्तो रं हृ मी स्तो प ली न व मी व ज मं सु नि रु पो ते वा र्था हृ व क्को ल श ज म द मि नी जी
 के मे ज व रु ग प्रा गा र्थे वि नि द्यु दं तं हृ ती यो दि गा प्र जी स तो हृ ह ती स्तो अं रा ज स क्स पा दा
 दि ता श्वि नो वा य वो सो यो हृ ह त्स ष स्या स्त र्प ज ता स्तु ति वा पा व ना नी ग व्ये च म यो द्या
 धि का ना गी वाः प्र द्यो गो वा हं स्य ता वा जिः पा व कः स हृ स्तु त पो वा जि शो र्थ हृ प ति र्थे दि सः
 द्या या वी न्य त र आ मे य च द शि ष क्त्वा ना सो न रि बा हं तं पं द म्या ध यु जः स तो हृ ह ती
 हृ म्या दि यु जः क क क्षा प जी क क व नुष्टु नो त्या मि मा रु ती न व मे मं उ तं पा व ना न
 स्तो मं म्या दि ष्ट या द श म यु छं दाः प व स्य मे भ ति हृ रे ष सु नं शे पः स नं हि रा र क्त
 पः स नि हृ र का द श का श प्रो सि तो प व नो व य वि श तिः स्त का न्या घ मा प्रि य श्च

उरुतु पुनतं मे दयानक सगुमेते कोमाः प्रविप्रियाः प्रस्था नासउपास्त्र सोमा अ
 स्त्र मे ॥ ४७ ॥ सोमः परिश्राष्टा वेप्रधिया प्रते प्रतिभने वपरिस्तुवानः सन यप्र
 मप्रककिरेते अवेति कोमा सः सोमा अस्त्र प्रसो मातः पवस्त्र पट्टक
 अत-आगस्त्र सोम मृहते कृत्वा दाड्यमएकविर्मे ४ एव वाजी प्रियमेव
 आय्यन्तेः प्रथम विदुः प्रयोमा सोमातमः प्रयोमा सधवावाः प्रयोमा सोमा
 तः प्रस्तुवान आतः पवस्त्र प्रस्तुव सुरसजि सस्तुतारु गण एषउस्त्र आस
 पवस्त्र मतिः पुनानः प्रयेगावो मे अतिविर्जनयन्तो अथ ६ वा ४८
 प्रयोमासः सपवस्त्र अस्त्र प्रयोमा सोमः पवक विनागेवः सोमा पवस्त्र २५ ॥
 उनेरुमा सउचथो ध्यो परिप्रकृते वउक्रमव सोमो स्प प्रनोयवमदं

३१

सासा

परिमोमः प्रते अगस्त्र रस पवस्त्र शगा यवेणोपीला प्रउरुजिग अया जीतीचि
 रा दम हीयुरेते अस्त्र प्रजमदमिश्र-ओपवस्त्र निधुविः कायपुट्टो सोमकश
 पा ४८ एदि नैति नुकी कृति मदमिर्वी पवस्त्र शतं विखानशो शा दशनुपुप
 गस्त्रि स-आगे यस्त्र सोम सिद्धा चिंश प्रर वाजः वश्य पो गोत मो विविश्रामि जो
 नदमिर्वी सिष्ट इति सृवाः सहरुमयः शेषे पवित्रो वमि शोवो निवा पवस्त्र सो
 तिस्रो निर्यादिपदा जायन्ता वितानस्त्रि सः पो ह्यो वा य नै पवित्रे पवामेयः सा
 विचमि सा वित्री विश्व देवी का सामं त्याजिंशी प्रउरुजिग अय वं शयु पु व
 ये वने पाव मान्य अहस्तुती गत मृह्यो गान सः प्रदेवं दशवस जिना व
 दनस्त्रि पु वतं ही पुनं हि रण्यस्त्र पो ते विदुनि विरस्त्रि रेण शदति एगान

नो

नैऋत्यैः शिवायैः हरिं हरिं मीतः स्रक्पवित्रः शिखरीकलीवांसिदुय
 दन्तनिप्रियाणि प्रवकविः ॥५०॥ अक्षिप्रपराजोदमः सोमसुवसुनीरुजुः
 प्रसोमस्यासावीतित्रिष्टुब्धेपवित्रेनेपवित्रः प्रवस्यवायः प्रजापतिरिद्रायद्यक्ष
 वेनो नार्जवोद्विष्टुब्धं तं प्रति शरवा रिद्राद्विष्टुब्धेपवित्रः प्रवस्यवायः प्रजापतिरिद्रायद्यक्ष
 सिकतानिवावरी द्वितीये पश्चिमोक्तसूतीयेन यक्षत्रयेतिः पंचांग्यगुरुमदः
 प्रभुनकोशनायसोमोष्टोशस्वममप्रदिनानः प्रवसिष्ठः ॥५॥ असजि कर्षप्रः परि
 सुवानः साकनुहः पंचोक्तः अथियकः कनिः अतिप्रस्यकः प्रसेनानीष्टुर्विष्ट
 निदिदोदासीप्रनर्दनेस्वप्रेषाष्टापंचाशशद्यक्षं वासिष्ठो पश्यदुक्षमं नवपश्य
 सिहाइदुप्रमतिहृष्टगणमन्यवी बुधाष्टिः कर्षप्रमृष्टीकोवसुक्रइतिवत्तु

२५॥

रूपमन्त्र

शपराशशंयाजोसातिनोक्षरजोबरीप्रकृतिश्चावानुष्टुब्धं दूरदक्षपाताहय
 तायाष्टाइनसमुकाशपिहृष्ट्याद्याजीनवंतेनव ॥५॥ प्रकृतितीक्ष्णशायी
 तुःशावाञ्चिरीयतिनीदुष्टानदुष्टोमानवोमनुमावरयाइतिचुवाः शेषप्रजा
 पतिरुपाधेगायत्रोकाष्टाष्टोविनः अक्षिदेवेप्रपुनानाष्टपक्षिनः काष्टाः
 स्वायः पर्वतनामिकाशपिहृष्टिस्वर्णिनावाशरः सोतवईरमः साष्टाष्टनामः
 आरुष्टुष्टुमीनवोमनुमाष्टयइतिचुवाः पंचाग्निः परितः पक्षिशनिः सप्तक्षयः
 प्रागायंरतीयाष्टोसशिपदिपदेष्टाष्टोहृष्ट्याप्रवस्यषोडशागिरीतीति
 हृष्टं वंशक्तिरेकामरुमीजिष्टाईसप्ताकृतयशाष्टोष्टयष्टाष्टपष्टाष्ट
 वास्तिस्त्रिशक्तिः काकुनीः प्रागाद्याः ससुनोगायत्रीबेयेमभ्यपरिप्रद्य

[illegible][illegible]

वः समवदत्तरिस्त्रिनिर्महत्त्वं नवनच युजोनि वाक्ये विश्वइत्यतः
 वषट् न युजोना नायमिहामेकतरं विष्वादेशांतदाधितिनुहोमे
 स्त्रुवावाजगयोहमीवर्जंतामुषड्दुहोवामेदेवोदुरेणविदते
 सप्तविंशदेवंउवउथ्यास्तिस्त्रोजगत्परावचरिस्त्रेकान्यका
 रुषयोहपदेचत्रिमंडलेशदेहाकोराजसिजोसमातिग्रीपायना
 बुधादीन्यरोहितास्यकान्योमायाविदोमेष्टतमोमवापूरोदयेत
 मितरेकवाप्रतिवेरुरयातोमायाविदोसुबधेप्राणनाविहिपत्र
 यलक्ष्मजातरथैस्त्रयोमाप्रगामेतिषट्काप्रचंस्त्रस्ययनंजपिचाय २८।
 तइतिवादेशइतिमुनुहत्तंमनआश्रीवर्तनंनेत्रेःप्रतारीतिदशनेव

तजोनिर्जतापनोदयंयेपुष्टुअपिस्त्रोमीवासुवन्महोरपगामयोत्रराया
 देवीतत्रुतिरिसप्तम्यालिजोक्तदेवताशिष्टान्तिप्रतिमहापक्तिपक्त
 चरसिर्वावात्रययोममिरेतीइकाईवेनाजनमितिद्वादशर्वनालुह
 जंबतस्त्रुनिर्यमातिमसुवर्णचंनैइइषण्यागस्त्यस्त्रुस्त्रमाभातेषा
 राजानमस्योचराजिःस्त्रुनेत्रोनिमहाकयन्नययावद्धसंनुमस्त्रु
 मंवावागाययोहम्यादेपंकीइदमिहामहाधिकानानानेहिष्टोमा
 नवोवेशदेवंतता॥१॥येप्रजेनेकादशधाःषडंगिर्योसुतिर्वेतात्रिष्टु
 चम्याधनुषप्रगाथोनुहोनागायत्रीवतस्त्रीत्याःसावर्सेदांसुसुतिःपा
 रावतःउस्त्रनागयाःज्ञातोहित्रिष्टुबंतनुस्त्रुस्त्रिनस्त्रिष्टुवाप्रहवोत्तरया

पञ्चाध्यास्ततिदेव्या कथायाम् त्रिषु ब्रह्मिणिः पंचोना वस्तुकर्मा वा
 सुतस्तु पुत्रं तं देवानु वदमा विद्वद्वा दशाध्यास्तं वा दृष्ट्वा तं पुत्रं
 न ज्ञासु सिन्धो वा ध्रुव आमे ये द्विजगता दीप्यं मरकादशा प्रहृष्टस्यते ह
 हस्यति इति श्रुत्वा वनवर्षी जगती ॥ ५८ ॥ देवानां देवलोको वा वृहस्पतिर्दीक्षा
 यं ण्यदिति वदितव्यमानुषं तं जनिष्ठा एकादशा ज्योतिर्वीति हस्तनो प्रहृष्ट
 सुनवसिंधुर्द्विषि य मे धेनदी सुतिर्जो गतं त्राको ण्यं यर्पे स वनो जरक
 क्षौत्रा को ण्यो दत्ता प्रहः स्फुत्तर रिप्ती जीवा नास्तं तं पंचमी जगती वि
 प्रा सो द्वितीया पंचम्या घाश्रितं का जगत्या पश्यं सप्त सो बी को ण्यिर्विष्ठा नरो
 वा सप्तिर्वा जं जर आमे मं च भिः सप्तिं य इमा विश्वकर्मा जौ वनो विश्व ३०॥

कर्मणि उद्धिनीया विराट् पावतुषो यस्ते मन्यो मन्युस्तपस्तो नान्य वंसी चाघा
 जगती चयामन्यो चतुर्जगतां तं सत्येन सप्त यवा रिंशसा वित्री स्तुयी ता देवा
 तमानुषं न पंचति सोममस्तोत्यराजिस्तु विवारं सप्त दश्या देवान् परयाज्ञा
 ना किं परया चं रम मं परानु तां विवारु मंत्रा शीः परियाः परा ये हि द्वितृवा यः
 संस्पृशं नो यन्या परा यस्तनाशनी पशदं पत्यो न वोन वस्ति स्त्रान्तरा गृ
 ण्ता नानि देवा यदस्मि नाष्टमा हो रव दुर्निषु नस्त्रिषु सुरो हृती सर्वा
 परमिह प्रियमानः प्रजो जगत्याः ॥ ५९ ॥ विद्विज्यधिकं रोहषा कृषि रिदाणा
 इत्युक्तं सूदिरेपां कुर हो हणं पंचाश्रका पापु रा ३ मे रीरा हो धू चतुरनु
 वं तं ह विरेको ना गिर मो मू ई च्चा नाम देव्या वा सेयं वेद्या नरीयमि

स्तवध्वनादेणुः पंचम्यै डासोमी स ह सश्रीषा बो लश ना रा य ताः पौ म्य
 मानुषु जं विष्टु बं तं उ से जा ग्य व किः पंचो ना रु लो वी त रु व्य आ मे यं य ज म्य
 शापी तो मानवो विष्टु दे वं रु जा ग तं स हि ता नः पा र्थः प्र म्ता र पी तं पु र स्ता इ
 द तां तं ब यो द श फ पा ष या नु षु नि न व म्य रु रिः पंक्तिरे क द शी न्वं रु म्य
 रिणी षे ते ष ल ना म पो बुं दः क इ वे यो ग्रा स्तो स्तो तं प्र म्यं ते त्रि षु न्तो म्य
 नी वा ६०६ ये ध्व नो वी शी मे लः पु रु र नाः स वी वि ता क्क मा न्यु न रा सा धा व
 रो हु मे क र मा त म नि छं ती प्र म्या र षे ह य ६७ यी क दा मु दे वो त
 रि क्ष प्रो म ये ति नि स्त्रा मु न वा कां शि षा उ र्व शराः प्रा त म षा ना ब ३१॥
 रुः सर्व रु रि त्रि रो रु रि सु स्ति वि त्रि षु बं तं या उ प्र वी स्म वि का र्थं व लो

नि प्र गो ष धि सु ति रा नु षु नं ह ह स्य ते द्वा द श षि षे लो दे वा पि दं षि का मो दे
 वां सु षा व कं नो व म्यो वि म्भान् म इ इ दु व स्म वी द नो वि ष्य दे वं च न्या त्रि षु नु
 दु ष्य ध्व बु धः स्तो म्यं वि क्तु ति वी न व म्यं ते रु ग म्यो पं व मी ह रु ती जा य म्यो म
 म्य प्रा त मु रु लो ना म म्य रू ष ने षा दू ह्व ले न वा जिं जि ना ये ति ह्यो ग ली वा
 धा र ती यां त्वा व ह र त्प म्यः स न्नो निं प्र ति र य म्य उ यी वा हं स्य त्या
 पां त्या धा दे यी त्या नु षु म्ता रु ती वा म्मा के का द श ष को वि ष्वा मि त्रः क दा
 कि स्तो ह मि त्रो ना न्नो सु मि त्रो गु ण तः सु मि त्रो वा ना न्ना दु मि त्रो वा गु ण
 अ ष्ति हं ह री व र्जं पि प्री ति क म ये त्रि षु बं न्या धा गा य त्री वा ६१ उ न्नो न्तो
 शाः का श प म्य आ न्ध न मा वि दि व्यो द क्षि णा वा प्रा डा प म्या द क्षि णा त द न्द न्ता

स्तोत्रं यथा जगती किमिच्छति पणितं र सुते निरुद्धं गात्रं च सुसमाप
 यु वसुनीदं प्रहिता तामहं सिः पठा यो मित्रीयं तां शोचुः सतां च गमां त्यागि
 रनिच्छंती प्रत्यावष्टे ते वदन्नात्तं बुद्धं ज्ञातां वास्तो वो धृतिना तां विश्वदेवं ध
 नुष्टुवंतं समिदु एकादश जमदग्निं स्मृतां वाराम आप्रियः परे च वा रो
 विरूपा मनीषि लोदश अष्टादश २२ प्रिवन न प्रनेदन स्म सशत प्र
 नेदन स्मिष्टुवंतं वृषां सध्वि स्त्रा पसे वाद्य मे विष्टुदेवं वउ यथा जगती विच
 इ नव वा सिद्धं वी उ पस्तुत प्राप्ते यं ज्ञातं त्रिष्टुष्टु चैवं प्रिवरं ह्यो रो मिस्य
 नो ग्रि यूपो वान वा उज्जितु इजान्न दा प्र शंसा च वि जगत्या व श्रे हम्भरं
 लया मही यं प्राप्ते वीरा होयुं गा यत्र चिति वि स हो निं दो ल बा न्मानं तुष्टुव ३२१
 व

आ १ ली ३

इतदि नवा चर्वणो वृद्धि वो हिरण्यगर्भो दश हिरण्यगर्भः प्राज्ञपत्यः काय
 वसुन्नामो विचमरावसिष्टव्या श्रेयं तां जगतां योपेवमी वने शो वि नोये
 यमिममो नो विष्कृतमानि ह वो द्विवरुण सोमाना मावाये पीति स्म स्यात्
 गता स्त वंशिष्टा यथा निपातं स मनी जगत्या ह मष्टा वा गां नृणी उष्टा वासा
 न द्वितीय जगती नंतं त्रिंशत्पञ्चमं बर्हिषो वा मदेव्यो वो हो मुष्टि
 देव सुपरिष्टा वा हो मत्या त्रिष्टुष्टु चैवं जगती नंतं ना म सप्त प्रजा पा
 त्रिस्तवं गायं ममा मेनव विष्टुष्टु चैवं जगती नंतं ना म सप्त प्रजा पा
 मेष्टी नाष्टं त्रयो यशो यज्ञः प्राजापत्या जगत्या घापः प्रायः सुकिर्तिः का
 मये कुष्टुष्टो त्ररा वाचि न्या विज्ञानं शक्यतो नाने ओ मित्रावरुणं न्ये कृतं
 वर

पावि गो क देव तो त्या महा शक्ती वरुणां बो पाये व प्र स्तान वे ति शो घा वि रा डू पः
 लुहा प्रेत वनः शा कर ना हा पो ला वा पो व ही व पा वि डू बु ने ये न्नां ध ना पो व ना शो
 कं वे ति रं वा ता म धा डी गो धा प श्र व नि खे ना ने या मा य नो या म ना नु डू हि के शी नु
 तर जा ता क ति वा त जू ति वि वि डू नि रं वा ए ग क करि क रत श रू ध म् ग ना शो क डी कि दि
 न रे वा स रू त धा ए क पी वि श्र दे व त व ये व लं ग अ र दो जा ग तं स्त र्थ र शि मे दे व गं ध व
 आ व लु ग ता न मा लो क वी डी स वि ता र म जे त वा मि पा व क आ ये य मा चे वि षा रं प्र की ति श्र
 मा नो व रु न्प उ प दि हा जो नि रं डे धा अ नि सा प र्णा वि श्र दे व ना नु डू नं लु प ना षा व्वा
 शो नी ग दि ता जो णा स रि रू त स्त म मि त्र श्र मा ने य मा ये त ग यो व स श्रु ति नः ॥ २ ॥ म्
 शो र्वा वि रा डू नं म ये ति ता रू डू डू लु प ली या मा य नो वी डू क श नो वा ग य वी व रू ती ग य
 ओ स रू व रू ती वि षा र प कि रि मा मि त्र श्र प नि र श्र व ती बा य मा ना नु डू ने त पं क्त व म र णा न्ने र
 म दो दे व मु नि र णा नी उ णा व रू ते र व ल दे वः ॥ ३ ॥ को पि सि डू वं त रू श्र णा नः व यु वि नः म वि ३३

तारु नै र ण म्प रू पः मा पि वं म ति डू म नी को वा मि षा ने र व बा र्द त म ये उ प दि हा शो नि पी
 ज ग त्क पो त्या वा श्र व श्र व का मा धो ना श्र व मा नु डू ने त श वः शा सो ना रू डू डू र व
 म्ती र व जा म प डू डू मा ते रो गा प रं सो म य नी तो व रू त ना नु डू ने व या पि शि दि वि
 ना रू डू जो व डू डू वू डि ती या रू ती ये अ ल्ता म्प ये त्या वि श्र दे वा मि के तु रा म ये ग य वं नि ना
 कु नु व त आ षः मा य नो वा ता ने वी वि श्र दे व दि प रं नि डू नं रू यो नि नु डू सो र्यः सो र्ये ग
 य रू डू रा सो व रू पो लो नी श्र मा ता ने तु हा वा नु डू ते ती व रं व रू र लो वे श्र मि त्रो तं ता
 मि त्र जा प रू य व रू त ना शो म ज य रू त रू नं य नु डू व ल णा ष रू डू डू लो र डू हा ग ती से
 वि श्र य डि त ना नु डू नं लु ही न्पा वि वू हा का श्र प पो य रू त रू म पे हि पं व प्र वे ना नु डू व रू डू प
 ते वि डू म म्प रू वा नि रू तः क पो तः क पो तो प रू तो प्रा य श्रु त मि द वि श्र दे वं व रू त रू प ते
 वि रा डू श क रो ग म प न रू ता नु डू नं मा हा पां रू यं त रू ये दे व रू व वि श्र मि त्र ज म
 मी मी ग ग तं रू ती या वि गो क दे व ता वा त म्पा नि नो वा ता य नो वा य वां म ये रू श

[illegible]